

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 38

ΚΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ

15 ΔΕΠΤΑ 15

Η Φ Υ Σ Ι Σ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

Έν ΕΛΛΑΔΙ έτησία Δρ. 8

— έξάμννος * 5

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ έτησία Φρ. 12

— έξάμννος * 7

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ομολογίαι και αλήθειαι. Σωκράτης (μετ' εικόνας) υπό Η. — Η Σελήνη εις απόστασιν ενός μέτρου. Α- πάντης Κ. Φλαμπαριώνος υπό Φ. Π. — Το φλογερό καμίνι (ποίημα) υπό Άλκυονος. — Η φλογέρα (παράδοξος) μετ' εικόνας υπό Θ. Τζαβέλλα. — Εθέραια υπό Φρικ. — Επίδοσις του λευκώματος του Αρχαϊκού Συλλόγου. — Μωσαϊκόν. — Ο παχύτερος άνθρωπος του κόσμου. — Χειράκια και μικράι χείρες. — Τεχνητά βρέφη. — Πληθώρα γάμων υπό Β. Ορνιταίν. — Μία παράκλησις υπό Γ. Πολίτου. — Οι Σύλλογοι του Βουκουρεστίου. — Επιστημονικόν παίγιον. Τα είκοσι παίγιονάρτα, υπό Φ. Π. — Ε. Κυριακής (μετ' εικόνας). — Αίνεματα. — Άλληλογραφία της «Φύσεως». — Αγγελίαι.

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

(μελέται)

ΙΑ'

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

«Του Καυκάσου τὰς γυμνὰς ἀκρωρείας ἔνθα ἐδέσμευσαν τὸν εὐεργέτην, τὰ δεσμὰ τῆς ἀγνωμοσύνης, καὶ τὴν βραχῶδη κορυφὴν τοῦ Γολγοθᾶ ἐκείνου, ἐφ' ἧς ἔστι ἰκρίωμα τῆς μαύρης καταδίκης, ἔνθα καθήλωσε σκληρῶς, ἢ χεῖρ ἀχαριστίας, τὸν μέγαν νομοθέτην, κ' ἐξύβρισεν ἀθάνατον τῆς ἠθικῆς προστατῆν, σειρά μεγάλην γενεῶν, σειρά μακρῶν αἰώνων, ἔχωρισε, κ' ἐμάκρυνε τὰ φαινὰ σημεῖα.

Καὶ ὁ μὲν βράχος ὁ σεπτὸς, ἐφ' οὗ τὸ θεῖον θύμα ἐπεξετάθη, ἐμφαίνει χαρακτῆρα ἀφελούς εἰμαρμένης, ἥτις ἐμύνησε τὸν θνητὸν ἐκ τῆς εἰρηνικῆς ζωῆς εἰς τὰ πάθη καὶ τὸν ἠθικὸν ἀγῶνα, τὸ δὲ ξύλον τοῦ Ναζωραίου, τὴν πρόοδον τετυφλωμένην καὶ ψευδῆ, ἐφ' ἧς βαρεῖα ἐπικάθηται ἐν τῷ μέλλοντι ἢ μετάνοια, ἥτις διὰ μορφῆς θνητῶν παρθένων περιρέφει καὶ τοῦ ἑνὸς τὸ μαρτύριον καὶ τοῦ ἑτέρου τὸ ἰκρίωμα. Δύο σημεῖα· δύο μεγάλαί τῆς ἐπιγείου ζωῆς περίοδοι· ἐν τῷ μέσῳ προβάλλει ἡ εὐτυχία μετασχηματισθεῖσα εἰς ἀρετῆς πρωτότυπον παρισταμένη κατὰ τοὺς χρυσοὺς τῆς ἀνθρωπότητος αἰῶνας, ἀνωθεν γενεᾶς ἡμιθέων καὶ ἡρώων, κριθείσης ἀξίας ὅπως ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, ἔχει μὲ θνητὴν περιβολὴν τοὺς ἐξιδανικευμένους θεοὺς.

Ἐλλαν ! Ζῶσα καλλιτεχνία, ἠθέλησε πλὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ ναοῦ νὰ λατρεύσῃ τὴν θεότητα, καὶ ἐν ἐξωτερικῇ μεγαλοπρεπείᾳ· καὶ ἰδοὺ ἡ σμίλη τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Πραξιτέλους ἀναλαμβάνει τὴν πραγμάτων τῆς ἱερᾶς ἐπιθυμίας. Ἐλλάς ! τὸ

τελειότατον τοῦτο δημιουργήμα, μὲ πλήρες τὸ ἐμφύστον τοῦ καλοῦ αἶσθημα, ἠδύναται νὰ σκεφθῆ, ἢ νὰ πράξῃ τι, ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς νόμους του. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοιαύτης καλλιτεχνικῆς εὐτυχίας, τοῦ ὑπερτάτου δαιμονίου ἢ ἰδέα, ἀντιπροσωπευομένη ἐν τῇ κοινωνικῇ δράσει ὑπὸ ἀπείρων πνευματικῶν καλλωνῶν, ποῦ ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ, ἐὰν δὲν ἐξευρίσκετο ἡ θεῖα κεφαλὴ τοῦ μονογενοῦς τῆς Φεναρέτης νιοῦ ;

Ἄκορεστος ἀπόλαυσις τῆς εὐτυχίας ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοῦ ὑψίστου ὄντος τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦτον, ὅπως μετριάσῃ τὴν τυφλὴν ταύτης χαρὰν, καὶ τὴν ἀληθῆ εἰς τῶν ἡρώων καὶ τῶν ἡμιθέων τὴν κοινωνίαν δώσῃ ἐκείνης τὴν εἰκόνα· ἀλλὰ καὶ τὰ καινὰ τοῦ δαιμόνια εἰσφέρων, ἐθεωρήθη ἀσεβὴς πρὸς τὰ καθεστῶτα, ἅτινα τοῦ καλλιτεχνικοῦ πανθέου ἐδέσποζεν ἡ λατρεία.

Καὶ τοῦ Σωκράτους ὁ θεῖος λόγος δὲν ἐπεξετάθη, καὶ ἀνατροπὴ τοῦ παγκοσμίου καθεστῶτος δὲν συνεπκολούθησε.

Οἱ συμπολιταὶ αὐτοῦ ἐώρταζον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν μορφῶν τῶν θεοτήτων, ὧν ἡ αἴγλη περιέβαλλε τῶν πιστῶν τὴν εὐημερίαν, τοῦ Σωκράτους δὲ τὸ δαιμόνιον καθωδῆγει αὐτὸν εἰς ἐπιτέλειαν θεοῦ σκοποῦ. Τῆς Γαλιλαίας ὁ μέγας ἠθικολόγος ἀποστέλλεται ὑπὸ θεῖας βουλῆς εἰς γενεὰν ἀνθρώπων Ἰουδαίων καὶ Ἑβραίων, εἰς κοινωνίαν πεπτωκυῖαν καὶ ἀπλησιωμένην, ὅπως δι' αὐτῆς μεταδώσῃ τὰς σωτηρίας τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως ἀρχάς· οὕτω κατὰ τὴν εὐτυχίᾳ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς περίοδον, εἰς γενεὰν ἡμιθέων ἡρώων καὶ σοφῶν, τελείων θνητῶν, Ἑλλήνων, ἐξαποστέλλεται μέγας νοῦς, ὅπως τὴν ἀκάθεκτον πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς εὐημερίας κατευνάσῃ ἔφεσιν· ἀλλ' ἡ φωνὴ τοῦ Σωκράτους, δὲν εὗρισκεν προθύμους ἀκοᾶς, οὐδὲ ἀπῆγει εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῶν ὠκεανῶν διὰ τῶν ἀποστόλων.

Ἐπλάττε τὰς Μούσας ὅποτε ἤρξατο τῆς διδασκαλίας του, ἥτις ἦτο συνεχὲς εὐαγγέλιον ἀφθόνως διαχέον τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐξῆν ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ πάνθεον τοῦτο, εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον, εἰς τὰ ἡλύσια πεδία τῶν εὐτυχῶν αἰώνων· αἱ Ἀθῆναι ἦσαν ἀρκεταὶ εἰς τὸν μέγαν Ἀθηναῖον, καὶ εἰς τοὺς ὀρίζοντας, αἵτινες τὴν περιέστεφον τὸ θεῖον του ἐπανεπαύετο βλέμμα. Πέριξ δὲ τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἦσαν ἐρημίαι.

Ἐδίδασκε σοφοὺς, πρὸς οὓς δὲν ἐξεκόνιζεν ὀλόκληρον ἑαυτὸν οὐδὲ ἀπεκάλυπτε τὰ προνόμια ἅτινα τὸ δαιμόνιον τῷ ἐχορήγησε.

Ἡ Σωκρατικὴ διδασκαλία ἦτο περιορισμένη, διότι καὶ ὁ αἰὼν ἐκεῖνος δὲν ἐσκίαζε τὸν ψευδοπολιτισμὸν ἐν ἀπάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, ἀλλὰ τὴν τελειότητα τοῦ εὐδαίμονος βίου ἐν τῇ μιᾷ καὶ μόνῃ χώρᾳ ἢ Σωκρατικῇ διδασκαλίᾳ ὅθεν δὲν κατέστη κοσμοκρά-

Ε. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Πέραν του στενού ορίζοντος του συγχρόνου βίου, υπάρχουν ἔτι ἀτενίζουσαι εὐγενεῖς τῆς Ἑλλάδος ψυχαί, ἐν αἷς ὑπάρχει στοιχεῖόν τι ἐν τῇ προστασίᾳ θεῖας τινος δυνάμεως, προωρισμένον νὰ παρακολουθῇ τὴν πορὰν τῶν ἐναρέτων πράξεων καὶ τῶν καλῶν ἔργων. « Ἑλλήν φιλόπατρις » ὁποῖα μεγάλη ἰδέα, ἐμπερικλείουσα τὰ θεῖα προνόμια τῆς μεγαλοφροσύνης, τῆς ἐντίμου δόξης, τῆς εἰλικρινοῦς ἀξίας, τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης. Ὅντως « αἱ ἐνάρετοι ψυχαί εἰσὶν οἱ φύλακες τῶν θνητῶν », ὡς εἶπεν ὁ Πλούταρχος. Οἱ εὐγενεῖς οὗτοι, οἱ ἀγνοῖ εὐεργέται, οἵτινες τὸ ὑψίστον τῶν καθηκόντων ἐθεωροῦσαν τὴν ἐν-θερμον, τὴν εἰλικρινῆ, τὴν πραγματικὴν φιλοπατρίαν, εἰσὶν αἱ φωτοβόλοι εἰκόνες, αἱ διαχέουσαι τὴν παρήγορον τῶν ἐλπίδων προστασίαν, καὶ τὴν ἀνακούφιον, εἰς πατρίδα, ἣτις ἐπέπρωτο τοσοῦτον ν' ἀποξενωθῇ πρὸς τὴν εὐτυχίαν. Εἰσὶν οὗτοι βοηθοὶ ἐθνικῆς πλέον ἀνάγκης, ὑποστηρικταὶ ἐθνικῶν ὑποχρεώσεων, εἰσὶν ὑπέρμαχοι ἐθνικῆς φιλοτιμίας, ἐκτελεσταὶ ἐθνικῶν πόθων, καὶ ὑπερήφανοι διαχειρισταὶ τοῦ πολυτίμου τῆς τύχης δώρου.

Ὁ κ. Κυριαζῆς συγκατελέχθη ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν τιμητικὴν ταύτην χορείαν, ἣτις εἶναι τὸ σεμνότερον τῶν συγχρόνων σελίδων κόσμημα, ἢ τιμαλφεστέρα τοῦ μέλλοντος ἐθνικῆ ἀνάμνησις 600,000 φράγκων προσέφερον ὡς γνωστὸν, τοῦ μεγατίμου ἀνδρὸς ἡ γενναία χεὶρ ὑπὲρ ἀπαραιτήτου βιομηχανικοῦ ἔργου, καὶ 100,000 ὡς ἐκτελεστής τῆς διαθέκης τοῦ ἀειμνήστου Ξενοκράτους, ὡς ἀπαρχὴν ναυπηγήσεως τορπιλικοῦ στόλου.

Λέξεις ἐγκωμιστικαὶ δὲν ἀρμόζουσιν εἰς εὐγενεῖς καρδίας τοιαύτας, τετριμμένοι ἔπαινοι καὶ εὐχαριστήσεις εἰσὶ περιττοὶ εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ μορφήν τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Ἑθνικὴ εὐγνωμοσύνη εἶναι ἡ θειότερα ἢ ἀγιωτέρα ἀμοιβὴ τοιούτων ἱερῶν πράξεων. Ἑθνικὴ εὐγνωμοσύνη, εἶναι διὰ τὴν σεπτὴν κεφαλὴν τοιούτων πατριωτῶν ὁ ἀνεκτίμητος στέφανος, ὅστις ἐλούσθη πρότερον μὲ τὸ μύρον τεθλιμμένων ὀφθαλμῶν, οὐς καλύπτει ἡ μοιραία τῆς δυσπραγίας ἀχλύς. Ἑθνικὴ εὐγνωμοσύνη, εἶναι ἡ τιμητικὴ ἐν τῇ ζωῇ πορφύρα τοιούτων βασιλικῶν ὑπάρξεων, καὶ τὸ ἀφθαρτὸν ἐν τῷ θανάτῳ σάβανον, ὅπερ ἐμπερικλείει τὴν σεμνὴν μορφήν ἐκείνων, ὧν τὸ ὄνομα ἢ ἀθανασία ἐνεχάραξεν εἰς τὴν αἰώνιον τῶν ἐθνικῶν εὐεργετῶν στήλην.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

189 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Μὲ δύο ἱστορικοὺς ἀριθμοὺς καὶ ἓνα ἀστρονομικὸν ἀποτελέσατε τὸν ἀριθμὸν 1,100.

190 ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΙΝΙΓΜΑ

Ποῖος μέγας ἀνὴρ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς μας εἶναι ἴσος πρὸς ἡμίσειαν χρυσῆν λίραν;

191 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΑΙΝΙΓΜΑ

Προσθέσατε τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἔτους χίλια ὀκτακόσια ἐννεήκοντα δύο εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ ὁ ἀριθμὸς 20.

192 ΦΥΣΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Τί πρᾶγμα ἀπορροφᾷ ἀλμυρὸν ὕδωρ ἐνὸσω ζῆ καὶ γλυκὺ μετὰ θάνατον;

193 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Ποῖον ἐπανωφόριον εἶναι τὸ θερμότερον ἐν ὥρᾳ χειμῶνος;

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Σ. Κ. Κάϊρον. Φάκελλος μὲ σειράν φύλλων μᾶς ἐπιστρέφῃ εὐλείψῃ καταλλήλου διευθύνσεως. Ἀπεστελλόμεν ἤδη ὑμῖν αὐτὸν ἐκ νέου, ἀσφαλῶς.—Τ. Χ. Ἀλεξάνδρεια. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἀμφότεροι τόμοι προηγουμένων ἐτῶν σᾶς ἀπεστάλησαν προχθές, ὡς γράφετε. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Μ. Κ. Φάραλα. Ζητούμενος ἀριθμὸς σᾶς ἀπεστάλη ἐκ νέου. Ἀποστολὴ φύλλων ἐνεργεῖται ταχτικῶς. Ἐν τούτοις δασκίς σᾶς καθυστεροῦνται τοιαῦτα παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἰδοποιήτε.—Δ. Α. Πάτρας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε ἐν παρόντι φύλλῳ. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ἀναμένομεν καὶ ἑτέρας ἵνα σᾶς ἀποστελλόμεν δευτέραν ἀπόδειξιν μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας.—Δ. Μ. Κάϊρον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀπεστελλόμεν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη.—Δ. Μ. Λεθαδείαν. Ἀριθμὸς λαχείου σας ὁ ἐκ δεξιᾶ ἀποδείξεως σας ἀριθμὸς 2799. Διεύθυνσίς σας διαρθρώθη. Ἦσυχεῖτε.—Ν. Π. Πειραιῆ. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.—Δ. Μ. Κάϊρον. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀπεστελλόμεν.—Π. Β. Πύργον. Ἐπιστολὴ μὲ περιεχόμενα ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Προσεχῶς γράφομεν.—Π. Ε. Ἰσθμια. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὴν. Ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Β. Π. Ἀμαλιάδα. Συστήμενη ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ ὡς καὶ δι' ἐγγραφὴν νέου συνδρομητοῦ ὅτι τὴν σειράν τοῦ τρίτου ἔτους ἀπεστελλόμεν.—Β. Μ.—Γ. Ρ.—Γ. Α. Α. Ἀμαλιάδα. Συνδρομαί σας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.—Π. Χ. Γαλάσιον. Ἐπιστολὴ καὶ ἐμβάσμα ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ἀναμένομεν γενικὴν ἐκχαθάρσιν.—Γ. Χ. Βραῖλα. Ἀναμένομεν εἰδήσεις σας.—Π. Α. Θήραν. Παρακαλοῦμεν ἀπαντήσατε εἰς ἐπιστολὴν μας.—Δ. Τ. Ἀργυροπόλιον. Παρακαλοῦμεν ἐνεργῆσατε γραφομένά μας.—Ε. Ν. Καλάμας. Ταχυδρομικῶς λαμβάνετε ἐπιστολὴν μας.—Ν. Κ. Καλάμας. Φύλλον ἀποστέλλεται ταχτικῶς. Λαμβάνεται;.. Μὴ λησμονήτε τὴν ἐπίδοσιν.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΛΩΝ

Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΥ

ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας.

Ἐν τῷ γνωστῷ ἀνωτέρῳ ἐργοστασίῳ κατασκευάζονται γυναικεῖοι τίλοι καὶ κορασίον τοῦ τελευταίου συρμοῦ εἰς τιμὰς μετριωτάτας. Ὅμοιως πωλοῦνται ἐσχάτως μετακομισθέντα ἐξ Ἑσθονίας, ἀπαντα τὰ εἶδη διὰ τοιούτους τίλους, ἥτοι καστόρια, πετρά, ὑφάσματα, ταινίαι καὶ ἄλλα διὰ χοροῦς.

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν ἡμετέρων κ.κ. συνδρομητῶν καθυστεροῦσιν ἔτι τὴν συνδρομὴν των τοῦ ἤδη τρέχοντος ἔτους, ὅπως εὐαρεστοῦμενοι ἀποστελλῶσιν ἡμῖν ταύτην ὡς τάχιστα, εἴτε ἀπ' εὐθείας δι' ἐπιταγῆς, χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους ἢ γραμματοσήμων, εἴτε διὰ μέσου τῶν κ.κ. ἀνταποκριτῶν μας, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι βαδίζομεν ἤδη τὸν ὄγδοον μῆνα τοῦ 3ου ἔτους, δετε πάντες ὀφείλοισι νὰ ἔχωσι ἀποστελλεῖν ταύτην, ἐπειγόμεθα καὶ νὰ τακτοποιήσωμεν τὰς κληρώσεις τῶν λαχείων, εἰς ἃ μόνον οἱ πληρώσαντες ἐγκαίρως τὴν ἐτήσιαν συνδρομὴν των θὰ λάβωσι μέρος.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ